

Akty normatywne

Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzona w Rzymie 4 listopada 1950 r., zmieniona następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełniona Protokołem nr 2 (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 ze zm.).

Protokół nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzony w Paryżu 20 marca 1952 r. (Dz.U. z 1995 r. Nr 36, poz. 175).

Ustawa z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.).

Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145 ze zm.).

Ustawa z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz.U. z 2019 r. poz. 1040 ze zm.).

Europejska Karta Samorządu Lokalnego, sporządzona w Strasburgu 15 października 1985 r. (Dz.U. z 1994 r. Nr 124, poz. 607 ze zm.).

Ustawa z 29 kwietnia 1985 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. z 1991 r. Nr 109, poz. 470 ze zm.).

Ustawa z 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2020 r. poz. 627).

Ustawa z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2020 r. poz. 713).

Ustawa Konstytucyjna z 17 października 1992 r. o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą Rzeczypospolitej Polskiej oraz o samorządzie terytorialnym (Dz.U. Nr 84, poz. 426 ze zm.).

Ustawa z 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2020 r. poz. 805 ze zm.).

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.).

Ustawa z 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2020 r. poz. 833 ze zm.).

Ustawa z 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz.U. z 2019 r. poz. 2399).

Ustawa z 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz.U. z 2019 r. poz. 1810 ze zm.).

Ustawa z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 920).

Ustawa z 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2019 r. poz. 512 ze zm.).

Ustawa z 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. z 2019 r. poz. 1882).

Ustawa z 15 września 2000 r. o referendum lokalnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 741).

Ustawa z 15 marca 2002 r. o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz.U. z 2018 r. poz. 1817).

Ustawa z 21 czerwca 2002 r. o stanie wyjątkowym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1928).

Ustawa z 29 sierpnia 2002 r. o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1932).

Ustawa z 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2325 ze zm.).

Ustawa z 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1282).

Ustawa z 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 2020 r. poz. 265 ze zm.).

Ustawa z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.).

Ustawa z 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz.U. z 2019 r. poz. 684 ze zm.).

Ustawa z 30 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 34).

Ustawa z 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (Dz.U. poz. 730).

Ustawa z 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2019 r. poz. 825 ze zm.).

Ustawa z 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 3).

Ustawa z 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz.U. poz. 130 ze zm.).

Ustawa z 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz.U. poz. 648).

Ustawa z 5 lipca 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących gminy Ostrowice w województwie zachodniopomorskim (Dz.U. poz. 1432).

Ustawa z 21 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym (Dz.U. poz. 2507).

Orzecznictwo

Trybunał Konstytucyjny

Uchwała TK z 7 lipca 1993 r., W 1/93, OTK 1993, poz. 47.

Uchwała TK z 16 marca 1994 r., W 6/94, OTK 1994, poz. 19.

Uchwała TK z 10 maja 1994 r., W 7/94, OTK 1994, poz. 23.

Uchwała TK z 27 września 1994 r., W 10/93, OTK 1994, poz. 46.

Uchwała TK z 5 października 1994 r., W 1/94, OTK 1994, poz. 47.

Orzeczenie TK z 24 stycznia 1995 r., K 5/94, OTK 1995, poz. 3.

Orzeczenie TK z 23 października 1995 r., K 4/95, OTK 1995, poz. 31.

Orzeczenie TK z 23 kwietnia 1996 r., K 29/95, OTK 1996, nr 2, poz. 10.

Orzeczenie TK z 23 października 1996 r., K 1/96, OTK 1996, nr 5, poz. 38.

Wyrok TK z 15 grudnia 1997 r., K 13/97, OTK 1997, nr 5–6, poz. 69.

Wyrok TK z 24 marca 1998 r., K 40/97, OTK 1998, nr 2, poz. 12.

Wyrok TK z 31 marca 1998 r., K 24/97, OTK 1998, nr 2, poz. 13.

Wyrok TK z 4 maja 1998 r., K 38/97, OTK 1998, nr 3, poz. 31.

Wyrok TK z 26 maja 1998 r., K 17/98, OTK 1998, nr 4, poz. 48.

Wyrok TK z 10 listopada 1998 r., K 39/97, OTK 1998, nr 6, poz. 99.

Wyrok TK z 1 grudnia 1998 r., K 21/98, OTK 1998, nr 7, poz. 116.

Wyrok TK z 28 kwietnia 1999 r., K 3/99, OTK 1999, nr 4, poz. 73.

Wyrok TK z 22 czerwca 1999 r., K 5/99, OTK 1999, nr 5, poz. 100.

Wyrok TK z 23 czerwca 1999 r., K 30/98, OTK 1999, nr 5, poz. 101.

Wyrok TK z 3 listopada 1999 r., K 13/99, OTK 1999, nr 7, poz. 155.

Wyrok TK z 4 stycznia 2000 r., K 18/99, OTK 2000, nr 1, poz. 1.

Wyrok TK z 8 kwietnia 2002 r., SK 18/01, OTK-A 2002, nr 2, poz. 16.

Wyrok TK z 9 kwietnia 2002 r., K 21/01, OTK-A 2002, nr 2, poz. 17.

Wyrok TK z 8 maja 2002 r., K 29/00, OTK-A 2002, nr 3, poz. 30.

Wyrok TK z 18 lutego 2003 r., K 24/02, OTK-A 2003, nr 2, poz. 11.

Wyrok TK z 26 lutego 2003 r., K 30/02, OTK-A 2003, nr 2, poz. 16.

Wyrok TK z 24 listopada 2003 r., K 26/03, OTK-A 2003, nr 9, poz. 95.

Wyrok TK z 9 grudnia 2003 r., P 9/02, OTK-A 2003, nr 9, poz. 100.

Wyrok TK z 13 czerwca 2004 r., K 20/03, OTK-A 2004, nr 7, poz. 63.

Postanowienie TK z 18 stycznia 2005 r., Tw 34/03, OTK-B 2005, nr 1, poz. 2.

Postanowienie TK z 13 maja 2005 r., Tw 12/04, OTK-B 2005, nr 3, poz. 94.

Wyrok TK z 7 grudnia 2005 r., Kp 3/05, OTK-A 2005, nr 11, poz. 131.

Wyrok TK z 23 marca 2006 r., K 4/06, OTK-A 2006, nr 3, poz. 32.

Wyrok TK z 10 kwietnia 2006 r., SK 30/04, OTK-A 2006, nr 4, poz. 42.

Wyrok TK z 18 września 2006 r., K 27/05, OTK-A 2006, nr 8, poz. 105.

Wyrok TK z 3 listopada 2006 r., K 31/06, OTK-A 2006, nr 10, poz. 147.

Wyrok TK z 12 marca 2007 r., K 54/05, OTK-A 2007, nr 3, poz. 25.

Wyrok TK z 13 marca 2007 r., K 8/07, OTK-A 2007, nr 3, poz. 26.

Wyrok TK z 22 maja 2007 r., SK 36/06, OTK-A 2007, nr 6, poz. 50.

Postanowienie TK z 23 czerwca 2008 r., Kpt 1/08, OTK-A 2008, nr 5, poz. 97.

Wyrok TK z 1 lipca 2008 r., K 23/07, OTK-A 2008, nr 6, poz. 100.

Wyrok TK z 24 listopada 2008 r., K 66/07, OTK-A 2008, nr 9, poz. 158.

Wyrok TK z 15 lipca 2009 r., K 64/07, OTK-A 2009, nr 7, poz. 110.

Wyrok TK z 29 października 2009 r., K 32/08, OTK-A 2009, nr 9, poz. 139.

Wyrok TK z 23 marca 2010 r., K 19/09, OTK-A 2010, nr 3, poz. 24.

Wyrok TK z 4 grudnia 2012 r., U 3/11, OTK-A 2012, nr 11, poz. 131.
Wyrok TK z 31 stycznia 2013 r., K 14/11, OTK-A 2013, nr 1, poz. 7.
Wyrok TK z 13 marca 2013 r., K 25/10, OTK-A 2013, nr 3, poz. 27.
Wyrok TK z 28 listopada 2013 r., K 17/12, OTK-A 2013, nr 8, poz. 125.
Wyrok TK z 23 stycznia 2014 r., K 51/12, OTK-A 2014, nr 1, poz. 4.
Wyrok TK z 3 grudnia 2015 r., K 34/15, OTK-A 2015, nr 11, poz. 185.
Wyrok TK z 20 czerwca 2017 r., K 5/17, OTK-A 2017, poz. 48.

Sąd Najwyższy

Wyrok SN z 4 grudnia 1979 r., I PR 93/79, OSNC 1980, nr 6, poz. 122.
Wyrok SN z 4 listopada 1998 r., II CKN 866/97, OSNC 1999, nr 3, poz. 66.
Wyrok SN z 9 maja 2000 r., I PKN 623/99, OSNP 2001, nr 20, poz. 614.
Wyrok SN z 16 listopada 2000 r., I PKN 455/00, OSNP 2002, nr 11, poz. 268.
Wyrok SN z 3 marca 2006 r., II CSK 147/05, BOSN.
Wyrok SN z 5 sierpnia 2008 r., I PK 29/08, OSNP 2010, nr 1–2, poz. 3.
Wyrok SN z 12 listopada 2014 r., II PK 24/14, OSNP 2016, nr 5, poz. 57.
Wyrok SN z 5 grudnia 2019 r., III PO 7/18, BOSN.

Sądy administracyjne

Wyrok NSA z 18 września 1990 r., SA/Wr 850/90, ONSA 1990, nr 4, poz. 3.
Wyrok NSA z 21 listopada 1990 r., SA/Ka 690/90, ONSA 1990, nr 4, poz. 10.
Wyrok NSA z 4 marca 1994 r., II SA 69/94, ONSA 1995, nr 2, poz. 68.
Postanowienie NSA z 17 marca 1995 r., SA/Bk 393/95, ONSA 1995, nr 4, poz. 189.
Wyrok NSA z 18 kwietnia 1995 r., SA/Łd 2686/94, „Wspólnota” 1996, nr 48.
Wyrok NSA z 14 czerwca 1995 r., II SA 1171/95, ONSA 1996, nr 2, poz. 93.
Uchwała składu 7 sędziów NSA z 17 lutego 1997 r., FPS 8/96, ONSA 1997, nr 2, poz. 52.
Postanowienie NSA z 19 marca 1997 r., II SA/Łd 429/97, ONSA 1998, nr 1, poz. 21.
Wyrok NSA z 26 października 2000 r., SA/Kr 1696/00, CBOSA.
Postanowienie NSA z 30 listopada 2005 r., II OSK 281/05, CBOSA.
Wyrok WSA w Warszawie z 10 listopada 2006 r., II SA/Wa 1260/06, CBOSA.
Wyrok WSA w Warszawie z 14 listopada 2006 r., II SA/Wa 2177/05, CBOSA.
Wyrok WSA w Gdańsku z 5 marca 2007 r., I SA/Gd 24/07, CBOSA.
Wyrok NSA z 17 października 2007 r., II OSK 491/07, CBOSA.

Wyrok WSA w Łodzi z 29 października 2009 r., III SA/Łd 404/09, CBOSA.

Wyrok NSA z 24 listopada 2009 r., II OSK 1786/09, CBOSA.

Wyrok NSA z 9 czerwca 2010 r., II OSK 378/10, CBOSA.

Wyrok WSA w Białymstoku z 19 lipca 2010 r., II SA/Bk 380/10, CBOSA.

Wyrok NSA z 12 września 2012 r., II OSK 1821/12, CBOSA.

Wyrok NSA z 5 marca 2013 r., II OSK 135/13, CBOSA.

Wyrok WSA w Gorzowie Wlkp. z 7 marca 2013 r., II SA/Go 23/13, CBOSA.

Postanowienie NSA z 25 kwietnia 2013 r., II OZ 314/13, CBOSA.

Postanowienie NSA z 14 maja 2013 r., I OSK 575/13, CBOSA.

Postanowienie NSA z 29 października 2013 r., II OSK 2691/13, CBOSA.

Wyrok WSA w Gorzowie Wlkp. z 6 października 2016 r., II SA/Go 705/16, CBOSA.

Wyrok NSA z 29 grudnia 2016 r., II OSK 2753/16, CBOSA.

Wyrok NSA z 7 listopada 2017 r., II OSK 2794/16, CBOSA.

Wyrok WSA w Opolu z 10 października 2019 r., II SA/Op 254/19, CBOSA.

Wyrok WSA w Krakowie z 28 listopada 2019 r., III SA/Kr 1002/19, CBOSA.

Europejski Trybunał Praw Człowieka

Wyrok ETPC z 1 lipca 1997 r. w sprawie *Gitonas i inni przeciwko Grecji*, skargi nr 18747/91, 19376/92, 19379/92, 28208/95, 27755/95.

Wyrok ETPC z 19 października 2004 r. w sprawie *Melnychenko przeciwko Ukrainie*, skarga nr 17707/10.

Wyrok ETPC z 16 marca 2006 r. w sprawie *Ždanoka przeciwko Łotwie*, skarga nr 58278/00.

Wyrok ETPC z 28 marca 2006 r. w sprawie *Sukhovetskyy przeciwko Ukrainie*, skarga nr 13716/02.

Wyrok ETPC z 15 marca 2012 r. w sprawie *Sitaropoulos i Giakoumopoulos przeciwko Grecji*, skarga nr 42202/07.

Literatura

Adamiak B., Borkowski J., *Instytucje prawne sądowej ochrony samodzielności gminy*, ST 1991, nr 1–2.

Adamiak B., *Rozstrzygnięcia nadzorcze a środki nadzoru w postępowaniu administracyjnym [w:] Administracja publiczna u progu XXI wieku. Prace dedykowane prof. zw. dr. hab. Janowi Szreniawskiemu z okazji Jubileuszu 45-lecia pracy naukowej*, red. Z. Niewiadomski, J. Buczkowski, J. Łukasiewicz et al., Przemysł 2000.

Administracja publiczna pod rządami prawa. Księga pamiątkowa z okazji 70-lecia urodzin prof. zw. dra hab. Adama Błasia, red. J. Korczak, Wrocław 2016.

- Administracja publiczna u progu XXI wieku. Prace dedykowane prof. zw. dr. hab. Janowi Szreniawskiemu z okazji Jubileuszu 45-lecia pracy naukowej*, red. Z. Niewiadomski, J. Buczkowski, J. Łukasiewicz et al., Przemyśl 2000.
- Agopszowicz A., Gilowska Z., Taniewska-Peszko M., *Zarys prawa samorządu terytorialnego*, Katowice 1997.
- Augustyniak M., Bielecki L., Ruczkowski P., *Wybory samorządowe. Komentarz*, Warszawa 2018.
- Augustyniak M., *Jednostki pomocnicze gminy*, Warszawa 2010.
- Augustyniak M., *Organizacja i funkcjonowanie rady gminy*, Warszawa 2012.
- Balicki R., *Glosa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 26 maja 1998 r. (sygn. akt K.17/98)*, Prz. Sejm. 1998, nr 4.
- Banaszak B., *Kodeks wyborczy. Komentarz*, Warszawa 2018.
- Błaś A., *Konstrukcja prawna samodzielności jednostki samorządu terytorialnego [w:] Granice samodzielności wspólnot samorządowych*, red. E. Ura, Rzeszów 2005.
- Błaś A., *Problem samodzielności działania organów administracji publicznej i samodzielności jednostek samorządu terytorialnego [w:] Problemy prawne w działalności samorządu terytorialnego*, red. S. Dolata, Opole 2002.
- Boć J., *Powiat w państwie. Kwestie wybrane [w:] Instytucje współczesnego prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa profesora zw. dra hab. Józefa Filipka*, red. I. Skrzydło-Niżnik, P. Dobosz, D. Dąbek et al., Kraków 2001.
- Bonner Kommentar zum Grundgesetz*, red. W. Kahl, Ch. Waldhoff, Ch. Walter, t. 10, Heidelberg 2009.
- Borówka K., *Ewolucja środków nadzoru o charakterze personalnym na przykładzie rozwiązania rady gminy oraz odwołania wójta*, GSP 2015, t. 34.
- Bosiacki A., *Od naturalizmu do etatyzmu. Doktryny samorządu terytorialnego Drugiej Rzeczypospolitej 1918–1939*, Warszawa 2006.
- Brzozowski W., *O potrzebie reformy konstytucyjnej*, PiP 2017, z. 12.
- Brzozowski W., *Niezależność konstytucyjnego organu państwa i jej ochrona*, Warszawa 2016.
- Budzisz R., *Doskonalenie modelu organu wykonawczego gminy w prawie polskim*, Warszawa 2010.
- Budzisz R., *Kilka uwag w dyskusji nad modelem organu wykonawczego w gminie*, ST 2007, nr 1–2.
- Bujny J., Ziemski K., *Kilka uwag na temat zasadności ograniczenia kadencyjności wójtów (burmistrzów, prezydentów miast)*, ST 2015, nr 12.
- Chlipała M., *Zasada proporcjonalności nadzoru nad działalnością samorządu terytorialnego*, ST 2014, nr 3.
- Chmielnicki P., *Określenie relacji pomiędzy organami gminy – wybrane zagadnienia [w:] Samorząd lokalny w Polsce. Społeczno-polityczne aspekty funkcjonowania*, red. S. Michałowski, A. Pawłowska, Lublin 2004.
- Chochowski K., *Samodzielność jednostek samorządu terytorialnego w kontekście instytucji nadzoru nad samorządem terytorialnym*, PPP 2011, nr 5.
- Chorążewska A., *Zasada ochrony samorządności terytorialnej. Studium konstytucyjne*, Katowice 2018.

- Chróścielewski W., Kmiecik Z., *Postępowanie w sprawach nadzoru nad działalnością komunalną*, Warszawa 1995.
- Chróścielewski W., *Organ administracji publicznej w postępowaniu administracyjnym (propozycje zmian przepisów k.p.a.)*, ZNSA 2013, nr 4.
- Czaplicki K.W., Dauter B., Jaworski S.J. et al., *Kodeks wyborczy. Komentarz*, Warszawa 2018.
- Czaplicki K.W., Dauter B., Kisielewicz A. et al., *Ustawa o referendum lokalnym. Komentarz*, Warszawa–Kraków 2007.
- Czerw J., *Referendum w sprawie odwołania wójta – instrument nadzoru społeczności lokalnej nad wójtem*, PPP 2015, nr 7–8.
- Czeszejko-Sochacki Z., *Prawo parlamentarne w Polsce*, Warszawa 1997.
- Dąbek D., *Pozycja prawna wójta (burmistrza, prezydenta) w zreformowanym samorządzie gminnym [w:] Samorząd lokalny w Polsce. Społeczno-polityczne aspekty funkcjonowania*, red. S. Michałowski, A. Pawłowska, Lublin 2004.
- Dąbek D., Zimmermann J., *Decentralizacja poprzez samorząd terytorialny w ustawodawstwie i orzecznictwie pokonstytucyjnym [w:] Samorząd terytorialny. Zasady ustrojowe i praktyka*, red. P. Sarnecki, Warszawa 2005.
- Demokratyczne standardy prawa wyborczego Rzeczypospolitej Polskiej – teoria i praktyka*, red. F. Rymarz, Warszawa 2005.
- Dolnicki B., *Klasyfikacja środków nadzorczych nad samorządem terytorialnym w ustawodawstwie polskim*, ST 1997, nr 6.
- Dolnicki B., *Koncepcja województwa samorządowego*, ST 1999, nr 6.
- Dolnicki B., *Monokratyczne organy samorządu terytorialnego*, ST 2003, z. 1–2.
- Dolnicki B., *Nadzór nad samorządem terytorialnym*, Katowice 1993.
- Dolnicki B., *Pozycja prawna wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wobec rady gminy*, ST 2007, nr 1–2.
- Dolnicki B., *Pozycja samorządowych kolegów odwoławczych w systemie samorządu terytorialnego*, „Casus” 2004, nr 33.
- Dolnicki B., *Samorząd terytorialny w Konstytucji RP z 1997 r. [w:] Konstytucyjne umocowanie samorządu terytorialnego*, red. M. Stec, K. Małysa-Sulińska, Warszawa 2018.
- Dolnicki B., *Samorząd terytorialny*, Warszawa 2019.
- Dookoła Wojtek... Księga pamiątkowa poświęcona Doktorowi Arturowi Wojciechowi Preisnerowi*, red. R. Balicki, M. Jabłoński, Wrocław 2018.
- Dziadkiewicz B., *Pierwsza sesja rady gminy. Wybrane zagadnienia*, PPP 2007, nr 5.
- Dziesięć lat reformy ustrojowej administracji w publicznej w Polsce*, red. J. Parchomiuk, B. Uliasz, E. Kruk, Warszawa 2009.
- Funkcjonowanie samorządu terytorialnego – doświadczenia i perspektywy*, red. S. Dolata, t. 1, Opole 1998.

- Gajewski S., *Ustawy samorządowe. Nowe instytucje. Analiza z przykładami i wzorami dokumentów*, Warszawa 2018.
- Garlicki L., *Polskie prawo konstytucyjne. Zarys wykładu*, Warszawa 2019.
- Giedrewicz-Niewińska A., *Mandat pracownika samorządowego z wyboru (próba zdefiniowania)*, PiZS 2006, nr 10.
- Giedrewicz-Niewińska A., *Wybór jako podstawa nawiązania stosunku pracy z pracownikami samorządowymi*, Warszawa 2008.
- Grajewski K., *Odpowiedzialność posłów i senatorów na tle zasady mandatu wolnego*, Warszawa 2009.
- Grajewski K., *Przedterminowe zakończenie kadencji Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w świetle art. 12 § 1 oraz art. 111 § 1 i § 4 nowej ustawy o Sądzie Najwyższym*, GSP 2018, t. 40.
- Granice samodzielności wspólnot samorządowych*, red. E. Ura, Rzeszów 2005.
- Grundgesetz. Kommentar*, red. H. Dreier, t. 2, Tübingen 2015.
- Grundgesetz. Kommentar*, red. M. Sachs, München 2018.
- Grundgesetz. Kommentar*, red. P.M. Huber, A. Voßkuhle, t. 2, München 2018.
- Gurdek M., *Monokratyczne organy jednostek samorządu terytorialnego*, Sosnowiec 2012.
- Gurdek M., *Organy jednostek samorządu terytorialnego a organy administracji samorządowej*, PPP 2008, nr 9.
- Gurdek M., *Status prawny zastępcy wójta*, PPP 2008, nr 7–8.
- Gwiżdż A., *Organizacja i zasady funkcjonowania [w:] Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Studium prawno-polityczne opracowane przez zespół autorski*, red. A. Burda, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1975.
- Hofmann H., Dreier H., *Repräsentation, Mehrheitsprinzip und Minderheitenschutz [w:] Parlamentsrecht und Parlamentspraxis in der Bundesrepublik Deutschland*, red. H.P. Schneider, W. Zeh, Berlin–New York 1989.
- Instytucje współczesnego prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa profesora zw. dra hab. Józefa Filipka*, red. I. Skrzydło-Niżnik, P. Dobosz, D. Dąbek et al., Kraków 2001.
- Izdebski H., *Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności*, Warszawa 2014.
- Jagoda J., Jerominek M., *Pojęcie organu w prawie samorządowym [w:] Koncepcja systemu prawa administracyjnego*, red. J. Zimmermann, Warszawa–Kraków 2007.
- Jagoda J., *Prawne przesłanki samodzielności samorządu terytorialnego [w:] Administracja publiczna pod rządami prawa. Księga pamiątkowa z okazji 70-lecia urodzin prof. zw. dra hab. Adama Błasia*, red. J. Korczak, Wrocław 2016.
- Jagoda J., *Samodzielność województwa samorządowego [w:] Studia administracyjne i cywilne*, red. D. Fleszer, A. Rogacka-Łukasik, Sosnowiec 2016.
- Jagoda J., *Sądowa ochrona samodzielności jednostek samorządu terytorialnego*, Warszawa 2011.
- Jakość administracji publicznej*, red. J. Łukasiewicz, Rzeszów 2004.

- Janku Z., *Organy gminy – próba oceny dotychczasowych osiągnięć w zakresie regulacji prawnej ich statusu* [w:] *Funkcjonowanie samorządu terytorialnego – doświadczenia i perspektywy*, red. S. Dolata, t. 1, Opole 1998.
- Janku Z., *Władze gminy, powiatu i województwa* [w:] *Administracja publiczna u progu XXI wieku. Prace dedykowane prof. zw. dr. hab. Janowi Szreniawskiemu z okazji Jubileuszu 45-lecia pracy naukowej*, red. Z. Niewiadomski, J. Buczkowski, J. Łukasiewicz et al., Przemysł 2000.
- Jastrzębski J., Zubik M., *Mandat wolny versus weksel*, Prz. Sejm. 2007, nr 2.
- Jaworska-Dębska B., *Glosa do wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 listopada 2009 r. (sygn. akt II OSK 1786/09)*, ZNSA 2011, nr 2.
- Jaworska-Dębska B., *Kierunki doskonalenia samorządowej regulacji ustrojowej* [w:] *Problemy prawne w działalności samorządu terytorialnego*, red. S. Dolata, Opole 2002.
- Jednostka wobec działań administracji publicznej*, red. E. Ura, Rzeszów 2001.
- Jeżewski J., *Idea demokracji w przekształceniach ustrojowych samorządu terytorialnego*, RPEiS 2015, z. 3. <https://doi.org/10.14746/rpeis.2015.77.3.6>
- Kasiński M., *Ciągłość funkcji wykonawczej a zakończenie działalności zarządu gminy*, ST 1996, nr 7–8.
- Kastelik-Fendryk J., *Struktura organizacyjna związku komunalnego*, PPP 2014, nr 1.
- Kieres L., *Problemy ustrojowoprawne samorządu terytorialnego*, ST 1994, nr 12.
- Kieres L., *Trybunał Konstytucyjny na straży samorządowej Rzeczypospolitej* [w:] *Trybunał Konstytucyjny na straży wartości konstytucyjnych 1986–2016*, red. R. Piotrowski, A. Szmyt, Warszawa 2017.
- Kieres L., *Unitarność a samodzielność samorządu terytorialnego w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego* [w:] *Unitarny charakter państwa a samorząd terytorialny*, red. M. Stec, K. Małysa-Sulińska, Warszawa 2019.
- Kisiel W., *Ustrój samorządu terytorialnego w Polsce*, Warszawa 2003.
- Kisielewicz A., *Glosa do uchwały SN z 8 XII 1994 r., I PZP 50/94*, PiP 1996, z. 6.
- Kłucińska P., Sześciło D., Wilk B., *Nowy model demokracji samorządowej – uwagi na tle zmian w ustawach samorządowych wprowadzonych ustawą z 11 stycznia 2018 r.*, ST 2018, nr 10.
- Kmieciak Z., *Ustawowe założenia systemu nadzoru nad działalnością komunalną*, ST 1994, nr 6.
- Knosala E., *Prawne układy sterowania w administracji publicznej*, Katowice 1998.
- Kommentar zum Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland*, red. R. Wassermann, t. 2, Neuwied–Kriftel–Berlin 1989.
- Koncepcja systemu prawa administracyjnego*, red. J. Zimmermann, Warszawa–Kraków 2007.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, red. L. Garlicki, t. 1, 4, 5, Warszawa 1999, 2005, 2007.
- Konstytucja, wybory, parlament. Studia ofiarowane Zdzisławowi Jaroszowi*, red. L. Garlicki, Warszawa 2000.
- Konstytucyjne umocowanie samorządu terytorialnego*, red. M. Stec, K. Małysa--Sulińska, Warszawa 2018.
- Korczak J., *Kadencyjność organów jednostek samorządu terytorialnego*, ST 2014, nr 7–8.

- Korczak J., *Kierunki zmian w regulacjach prawnych stanowiących podstawy funkcjonowania gminy – z perspektywy 25-lecia samorządu terytorialnego*, ST 2016, nr 1–2.
- Korczak J., *Konstytucyjne podstawy i gwarancje samodzielności jednostek samorządu terytorialnego na tle dokonań legislacji i praktyki nadzorczej* [w:] *Konstytucyjne umocowanie samorządu terytorialnego*, red. M. Stec, K. Małyś-Sulińska, Warszawa 2018.
- Korczak J., Lisowski P., Ostapski A., *Ustrój samorządu terytorialnego w Polsce*, Wrocław 2020.
- Korczak J., *Prawa podmiotowe członków wspólnot samorządowych wobec środków nadzoru ad personam* [w:] *Jednostka wobec działań administracji publicznej*, red. E. Ura, Rzeszów 2001.
- Korczak J., *Samodzielność samorządu terytorialnego* [w:] *System Prawa Administracyjnego*, red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, t. 2, *Konstytucyjne podstawy funkcjonowania administracji publicznej*, Warszawa 2012.
- Korczak J., *Zwoływanie i obrady pierwszych sesji nowo wybranych organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego*, „Nowe Zeszyty Samorządowe” 2010, nr 6.
- Kotulski M., *Samorządowe kolegia odwoławcze (wybrane uwagi na tle ustawy o samorządowych kolegiach odwoławczych)*, ST 2001, nr 6.
- Kowalski G., *Rozwiązanie przez Sejm organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego* [w:] *Dziesięć lat reformy ustrojowej administracji w publicznej w Polsce*, red. J. Parchomiuk, B. Uliasz, E. Kruk, Warszawa 2009.
- Kozłowski K., *Prawny wymiar ograniczenia kadencyjności organu wykonawczego gminy*, „Zeszyty Prawnicze Biura Analiz Sejmowych” 2017, nr 1.
- Krzywoń A., *Konstytucyjna zasada proporcjonalności a ustrój samorządu terytorialnego – rozważania na tle wyroku Trybunału Konstytucyjnego o sygn. akt K 14/11*, Prz. Leg. 2013, nr 2.
- Krzywoń A., *Status jednostek samorządu terytorialnego w ramach tzw. postępowań regulacyjnych*, GSP – Prz. Orz. 2013, nr 4.
- Kulesza M., *Konsolidacja zarządzania w samorządzie – wybrane zagadnienia. Uwagi do dyskusji*, ST 2006, nr 7–8.
- Kulesza M., *Niektóre zagadnienia prawne definicji samorządu terytorialnego*, PiP 1990, z. 1.
- Kumorek B., *Komisja rewizyjna i kontrola wewnętrzna w gminie*, Poznań–Zielona Góra 1996.
- Lemańska J., *Pewność sytuacji prawnej w samorządowym prawie wyborczym* [w:] *Pewność sytuacji prawnej jednostki w prawie administracyjnym*, red. A. Błaś, Warszawa 2012.
- Leoński Z., *Nadzór nad działalnością gminy*, Warszawa 1992.
- Leoński Z., *Nadzór nad samorządem terytorialnym w świetle ustawy z 8 marca 1990 r.*, PiP 1990, z. 12.
- Leoński Z., *Reforma powiatowa – zagadnienia prawnoustrojowe*, RPEiS 1993, z. 3.
- Lipowicz I., *Samodzielność samorządu terytorialnego w świetle Konstytucji*, Prz. Sejm. 2007, nr 4.
- Lisowski P., *Relacje strukturalne w polskim samorządzie terytorialnym*, Wrocław 2013.

Lisowski P., *Samodzielność jednostek samorządu terytorialnego (kluczowe aspekty terminologiczno-pojęciowe i konstrukcyjne)* [w:] *Prawne problemy samorządu terytorialnego z perspektywy 25-lecia jego funkcjonowania*, red. B. Jaworska-Dębska, R. Budzisz, Warszawa 2016.

Lisowski P., *Samorząd terytorialny a jednostka samorządu terytorialnego – rozważania semantyczne* [w:] *Między tradycją a przyszłością w nauce prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Janowi Bociowi*, red. J. Supernat, Wrocław 2009.

Ławniczak A., Masternak-Kubiak M., *Zasada kadencyjności Sejmu – wybrane problemy*, Prz. Sejm. 2002, nr 3.

Łętowski J., *Prawo administracyjne dla każdego*, Warszawa 1995.

Łukowiak D., *Charakter prawny kadencji wybranych członków Krajowej Rady Sądownictwa (uwagi na tle wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K 5/17)*, Prz. Leg. 2018, nr 2.

Łukowiak D., *Konstytucyjne ramy kadencyjności organów władzy publicznej*, RPEiS 2020, z. 1.

Magdziarczyk M., *Pozycja ustrojowa wójta jako organu gminy w kontekście dokonanych w 2018 r. zmian ustawodawstwa samorządowego* [w:] *Pozycja ustrojowa organów jednostek samorządu terytorialnego*, red. B. Dolnicki, Warszawa 2019.

Marszałek-Kawa J., *Wokół propozycji Prawa i Sprawiedliwości dokonania zmian w ustawie o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta* [w:] *Samorząd terytorialny w Polsce i w Europie (doświadczenia i nowe wyzwania)*, red. J. Marszałek-Kawa, A. Lutrzykowski, Toruń 2008.

Martysz C., *Pozycja prawna monokratycznych organów samorządu terytorialnego* [w:] *Problemy prawne w działalności samorządu terytorialnego*, red. S. Dolata, Opole 2002.

Martysz C., *Ustrojowa pozycja samorządowych kolegiów odwoławczych w zdecentralizowanym państwie unitarnym* [w:] *Unitarny charakter państwa a samorząd terytorialny*, red. M. Stec, K. Małysa-Sulińska, Warszawa 2019.

Martysz C., *Właściwość organów samorządu terytorialnego w postępowaniu administracyjnym*, Katowice 2000.

Masternak-Kubiak M., *Przesłanki zawieszenia organów gminy i ustanowienia zarządu komisarycznego* [w:] *Dookoła Wojtek... Księga pamiątkowa poświęcona Doktorowi Arturowi Wojciechowi Preisnerowi*, red. R. Balicki, M. Jabłoński, Wrocław 2018.

Mączyński M., *Konstytucyjne pojęcie samorządu terytorialnego a idea samorządności* [w:] *Konstytucyjne umocowanie samorządu terytorialnego*, red. M. Stec, K. Małysa-Sulińska, Warszawa 2018.

Mączyński M., *Samodzielność a samorządność* [w:] *Nadzór nad samorządem a granice jego samodzielności*, red. M. Stec, M. Mączyński, Warszawa 2011.

Między tradycją a przyszłością w nauce prawa administracyjnego. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Janowi Bociowi, red. J. Supernat, Wrocław 2009.

Mordwiłko J., *W sprawie sposobu liczenia kadencji rad gmin*, ST 1993, nr 7–8.

Nadzór nad samorządem a granice jego samodzielności, red. M. Stec, M. Mączyński, Warszawa 2011.

Nałęcz A., *Po nas choćby potop? Interdyscyplinarne i porównawcze uwagi o ograniczeniu liczby kadencji wójtów* [w:] *Pozycja ustrojowa organów jednostek samorządu terytorialnego*, red. B. Dolnicki, Warszawa 2019.

- Niewiadomski Z., *Demokracja bezpośrednia w warunkach współczesnego samorządu terytorialnego (rozwiązania ustrojowo-prawne)* [w:] *Samorząd terytorialny drogą do demokracji*, red. P. Buczkowski, R. Sowiński, Poznań 1994.
- Niewiadomski Z., *Kierunki rozwoju samorządu terytorialnego*, ST 1991, nr 1–2.
- Niewiadomski Z., *Samorząd terytorialny w Konstytucji RP (komentarz do art. 15, art. 16 oraz art. 163–172)*, ST 2002, nr 3.
- Niznik-Mucha A., *Zakaz naruszania istoty konstytucyjnych wolności i praw w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2014.
- Olejniczak-Szałowska E., *Prawo do udziału w referendum lokalnym. Rozważania na tle ustawodawstwa polskiego*, Łódź 2002.
- Olejniczak-Szałowska E., *Referendum lokalne w świetle ustawodawstwa polskiego*, Warszawa 2002.
- Olejniczak-Szałowska E., *Uwagi na tle koncepcji nadzoru nad samorządem terytorialnym* [w:] *Jakość administracji publicznej*, red. J. Łukasiewicz, Rzeszów 2004.
- Olejniczak-Szałowska E., *Wynik referendum lokalnego i jego skutki*, ST 2008, nr 7–8.
- Oniszczyk J., *Samorząd terytorialny w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego*, Warszawa 2002.
- Pańko W., *Własność komunalna a funkcje samorządu terytorialnego*, ST 1991, nr 1–2.
- Parlamentsrecht und Parlamentspraxis in der Bundesrepublik Deutschland*, red. H.P. Schneider, W. Zeh, Berlin–New York 1989.
- Patyra S., *Samorząd terytorialny jako czynnik wzmacniający zasadę dobra wspólnego*, RPEiS 2018, z. 1. <https://doi.org/10.14746/rpeis.2018.80.1.18>
- Pawłyta A., *Samodzielność – pojęcie i granice* [w:] *Samorząd terytorialny w Polsce i w Europie. Doświadczenia i dylematy dalszego rozwoju*, red. J. Sługocki, Bydgoszcz 2009.
- Pewność sytuacji prawnej jednostki w prawie administracyjnym*, red. A. Błaś, Warszawa 2012.
- Pijewski M., *Pozycja ustrojowa samorządowego kolegium odwoławczego*, „Causus” 2012, nr 63.
- Płażek S., *Potrzeba czy dyskryminacja? Cenzusy wyborcze i ograniczenia w możliwości korzystania z biernego prawa wyborczego przepisami ustanawiającymi zakazy łączenia niektórych funkcji i stanowisk w sferze publicznej oraz przepisami antykorupcyjnymi* [w:] *Praktyka realizacji biernego prawa wyborczego w Polsce. Źródła regulacji, wykładnia przepisów prawa i efekty ich stosowania w świetle ustawy Kodeks wyborczy*, red. M. Mączyński, Warszawa 2015.
- Płażek S., *Sytuacja prawna zastępcy wójta jako pracownika*, PiZS 2006, nr 8.
- Płażek S., *Wpływ aktów nadzoru nad samorządem terytorialnym na stosunki pracy*, PPP 2007, nr 5.
- Podgórski K., *Nadzór nad samorządem gminnym*, ST 1991, nr 1–2.
- Podgórski K., *Nowy kształt organów wykonawczych gmin*, ST 2002, nr 10.
- Pogłódek M., *Prawnoustrojowa pozycja wójta (burmistrza, prezydenta) oraz starosty powiatowego i marszałka województwa* [w:] *Samorząd lokalny w Polsce. Społeczno-polityczne aspekty funkcjonowania*, red. S. Michałowski, A. Pawłowska, Lublin 2004.

- Pozycja ustrojowa organów jednostek samorządu terytorialnego*, red. B. Dolnicki, Warszawa 2019.
- Pozycja ustrojowa organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego*, red. M. Stec, K. Małysa-Sulińska, Warszawa 2014.
- Praktyka realizacji biernego prawa wyborczego w Polsce. Źródła regulacji, wykładnia przepisów prawa i efekty ich stosowania w świetle ustawy Kodeks wyborczy*, red. M. Mączyński, Warszawa 2015.
- Prawne problemy samorządu terytorialnego z perspektywy 25-lecia jego funkcjonowania*, red. B. Jaworska-Dębska, R. Budzisz, Warszawa 2016.
- Prawo administracyjne. Pojęcia, instytucje, zasady w teorii i orzecznictwie*, red. M. Stahl, Warszawa 2019.
- Prawo administracyjne*, red. J. Boć, Wrocław 2010.
- Prawo handlowe XXI wieku. Czas stabilizacji, ewolucji czy rewolucji. Księga jubileuszowa Profesora Józefa Okolskiego*, red. M. Modrzejewska, Warszawa 2010.
- Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz*, red. T. Woś, Warszawa 2016.
- Prawo samorządu terytorialnego*, red. P. Sitniewski, Białystok 2009.
- Problemy prawne w działalności samorządu terytorialnego*, red. S. Dolata, Opole 2002.
- Rabska T., *Administracja samorządowa i rządowa (nowy model administracji państwowej?)*, RPEiS 1991, z. 2.
- Rabska T., *Sądowa ochrona samodzielności gminy*, ST 1991, nr 1–2.
- Radajewski M., *Constitutional aspects of the reform of the Polish justice system in 2017–2018*, „International and Comparative Law Review” 2019, nr 1. <https://doi.org/10.2478/iclr-2018-0060>
- Radajewski M., *Glosa do wyroku TK z 20.06.2017 r., K 5/17 (wybór członków Krajowej Rady Sądownictwa)*, PiP 2018, z. 3.
- Radajewski M., *Rozwiązanie organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego przez Sejm*, ST 2016, nr 6.
- Rakowska-Trela A., *Nowelizacja samorządowego prawa wyborczego z 2018 r.*, „Przegląd Prawa Konstytucyjnego” 2018, nr 4.
- Rakowska-Trela A., Składowski K., *Kodeks wyborczy. Komentarz do zmian 2018*, Warszawa 2018. <https://doi.org/10.15804/ppk.2018.04.02>
- Rulka M., *Odwołanie organów gminy a sposób ich wyboru – postępowanie nadzorcze*, „Kontrola Państwowa” 2017, nr 3.
- Rulka M., *Pośrednie wybory organu wykonawczego gminy*, FK 2017, nr 1–2.
- Rulka M., *Wymóg frekwencyjny w referendum w sprawie odwołania organu samorządu terytorialnego*, ST 2014, nr 7–8.
- Rulka M., *Zmiana liczby członków rady gminy w trakcie kadencji*, ST 2016, nr 11.
- Rycak M., Rycak A., Stelina J., *Ustawa o pracownikach samorządowych. Komentarz*, Warszawa 2016.
- Samorząd lokalny w Polsce. Społeczno-polityczne aspekty funkcjonowania*, red. S. Michałowski, A. Pawłowska, Lublin 2004.

- Samorząd terytorialny drogą do demokracji*, red. P. Buczkowski, R. Sowiński, Poznań 1994.
- Samorząd terytorialny w Polsce i w Europie. Doświadczenia i dylematy dalszego rozwoju*, red. J. Sługocki, Bydgoszcz 2009.
- Samorząd terytorialny w Polsce i w Europie (doświadczenia i nowe wyzwania)*, red. J. Marszałek-Kawa, A. Lutrzykowski, Toruń 2008.
- Samorząd terytorialny. Zasady ustrojowe i praktyka*, red. P. Sarnecki, Warszawa 2005.
- Schnapp F.E., *Die Selbstverwaltung in der Sozialversicherung [w:] Selbstverwaltung im Staat der Industriegesellschaft. Festgabe zum 70. Geburtstag von Georg Christoph von Unruh*, red. A. v. Mutius, Heidelberg 1983.
- Schnapp F.E., *Samorząd jako element polityki porządku państwowego*, ST 1991, nr 7–8.
- Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej*, red. A. Burda, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1975.
- Selbstverwaltung im Staat der Industriegesellschaft. Festgabe zum 70. Geburtstag von Georg Christoph von Unruh*, red. A. v. Mutius, Heidelberg 1983.
- Siemieński F., *Prawo konstytucyjne*, Warszawa–Poznań 1980.
- Sikora K., *Środki nadzoru nad samorządem terytorialnym o charakterze personalnym*, „Studia Iuridica Lublinensia” 2010, t. 14.
- Sikora K., *Zmiany w pozycji prawnej wójta, burmistrza (prezydenta miasta) jako organu wykonawczego gminy [w:] Jakość administracji publicznej*, red. J. Łukasiewicz, Rzeszów 2004.
- Sitniewski P., *Wygaśnięcie mandatu radnego*, Warszawa 2007.
- Składowski K., *Ograniczenie w liczbie kadencji w wyborach prezydentów, burmistrzów i wójtów*, FK 2019, nr 3.
- Skrzydło W., *Konstytucyjne założenia systemu organów państwa i ich wpływ na kształt aparatu państwowego [w:] Ustrój i struktura aparatu państwowego i samorządu terytorialnego*, red. W. Skrzydło, Warszawa 1997.
- Skrzydło-Niżnik I., *Model ustroju samorządu terytorialnego w Polsce na tle zagadnień ustrojowego prawa administracyjnego*, Kraków 2007.
- Sokolewicz W., *Niektóre zagadnienia procedur parlamentarnych w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego [w:] Trybunał Konstytucyjny. Księga XV-lecia*, red. F. Rymarz, A. Jankiewicz, Warszawa 2001.
- Sokolewicz W., *Uwagi o konsekwencjach rozwiązania Sejmu dla nie dokończonych postępowań ustawodawczych*, Prz. Sejm. 1993, nr 3.
- Stelina J., *Prawo urzędnicze*, Warszawa 2017.
- Stelina J., *Stosunki pracy osób pełniących funkcje organów państwa*, Warszawa 2016.
- Stępień J., *W poszukiwaniu współczesnego kształtu samorządu terytorialnego*, RPEiS 2015, z. 3.
<https://doi.org/10.14746/rpeis.2015.77.3.5>
- Studia administracyjne i cywilne*, red. D. Fleszer, A. Rogacka-Łukasik, Sosnowiec 2016.

System Prawa Administracyjnego, red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, A. Wróbel, t. 2, *Konstytucyjne podstawy funkcjonowania administracji publicznej*, Warszawa 2012.

Szabo M., *Referendum lokalne o odwołanie organów samorządu terytorialnego i jego ewolucja pod wpływem praktyki, doktryny i orzecznictwa sądów* [w:] *Demokratyczne standardy prawa wyborczego Rzeczypospolitej Polskiej – teoria i praktyka*, red. F. Rymarz, Warszawa 2005.

Szewc A., Jyż G., Pławecki Z., *Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz*, Warszawa 2012.

Szewc A., *Legalność uchwał organów gminy (wybrane zagadnienia)*, ST 1998, nr 6. Szewc A., Szewc T., *Wójt, burmistrz, prezydent miasta*, Warszawa 2006.

Szewc A., *Ustawa o samorządzie województwa. Komentarz*, Warszawa 2008.

Szewczyk H., *Stosunki pracy w samorządzie terytorialnym*, Warszawa 2012.

Szewczyk H., *Wybór jako podstawa prawna nawiązania stosunku pracy w samorządzie terytorialnym*, PiZS 1999, nr 7–8.

Szewczyk H., *Zatrudnienie pracowników samorządowych na podstawie wyboru (zagadnienia wybrane)*, ST 2005, nr 3.

Szmyt A., *Na marginesie wyborów do rad gmin w 1998 r.* [w:] *Konstytucja, wybory, parlament. Studia ofiarowane Zdzisławowi Jaroszowi*, red. L. Garlicki, Warszawa 2000.

Szmyt A., *Objęcie i utrata stanowiska (dwa kazusy w związku z kadencyjnością)*, GSP 2007, t. 17.

Śniecikowski W., *Kilka uwag o relacjach prawnych między organem stanowiącym i kontrolnym a organem wykonawczym gminy*, PPP 2009, nr 9.

Tarno J.P., *Status prawny jednostki samorządu terytorialnego w postępowaniu administracyjnym i sądowym*, PiP 2006, z. 2.

Trybunał Konstytucyjny. Księga XV-lecia, red. F. Rymarz, A. Jankiewicz, Warszawa 2001.

Trybunał Konstytucyjny na straży wartości konstytucyjnych 1986–2016, red. R. Piotrowski, A. Szmyt, Warszawa 2017.

Trzcíński J., *Pojęcie konstytucyjnego organu państwa socjalistycznego (na tle Konstytucji PRL)*, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1974.

Unitarny charakter państwa a samorząd terytorialny, red. M. Stec, K. Małysa-Sulińska, Warszawa 2019.

Ura E., *Wójt, zarząd powiatu i zarząd województwa jako organy wykonawcze jednostek samorządu terytorialnego – porównanie ich statusu prawnego* [w:] *Pozycja ustrojowa organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego*, red. M. Stec, K. Małysa-Sulińska, Warszawa 2014.

Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, red. B. Dolnicki, Warszawa 2018.

Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, red. P. Chmielnicki, Warszawa 2013.

Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz z odniesieniami do ustaw o samorządzie powiatowym i samorządzie województwa, red. R. Hauser, Z. Niewiadomski, Warszawa 2011.

Ustawa o samorządzie powiatowym. Komentarz, red. P. Drembkowski, Warszawa 2019.

Ustawa o samorządzie województwa. Komentarz, red. B. Dolnicki, Warszawa 2012.

- Ustawy samorządowe. Komentarz*, red. S. Gajewski, A. Jakubowski, Warszawa 2018.
- Ustrój i struktura aparatu państwowego i samorządu terytorialnego*, red. W. Skrzydło, Warszawa 1997.
- Uziębło P., *Ustawa o referendum lokalnym. Komentarz*, Warszawa 2008.
- Versteyl L.A., *Beginn und Ende der Wahlperiode, Erwerb und Verlust des Mandats* [w:] *Parlamentsrecht und Parlamentspraxis in der Bundesrepublik Deutschland*, red. H.P. Schneider, W. Zeh, Berlin–New York 1989.
- Wengler L., *Wygaśnięcie mandatu radnego gminy wskutek niezłożenia wniosku o udzielenie urlopu bezpłatnego*, GSP – Prz. Orz. 2006, nr 3.
- Węgrzyn G., *Rozwiązanie/odwołanie organów samorządu terytorialnego jako środek nadzoru*, ST 2007, nr 7–8.
- Wierzbica A., *Referendum i wybory oraz zarządzenia i uchwały jednostek samorządu terytorialnego. Władcze, administracyjnoprawne formy wyrażania woli przez jednostki samorządu terytorialnego*, Warszawa 2014.
- Wierzbica A., *Status prawny zastępcy wójta (burmistrza, prezydenta miasta)*, ST 2014, nr 5.
- Wiktorowska A., *Czy kontrola wewnętrzna w samorządzie terytorialnym jest potrzebna?*, ST 1991, nr 1–2.
- Wiktorowska A., *Prawne determinanty samodzielności gminy. Zagadnienia administracyjnoprawne*, Warszawa 2002.
- Winczorek P., *Komentarz do Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku*, Warszawa 2008.
- Ziemski K., *Głos w dyskusji na temat ograniczenia kadencyjności organów wykonawczych gmin* [w:] *Pozycja ustrojowa organów jednostek samorządu terytorialnego*, red. B. Dolnicki, Warszawa 2019.
- Ziemski K., *Indywidualny akt administracyjny jako forma prawna działania administracji*, Poznań 2005.
- Zimmermann J., *Prawo administracyjne*, Warszawa 2018.
- Zubik M., *Między profesjonalizmem a głosowaniem większości w demokratycznym państwie prawa*, ZNSA 2018, nr 5.
- Zubik M., *Organy centralnego banku państwa między legalizmem a koniecznością* [w:] *Prawo handlowe XXI wieku. Czas stabilizacji, ewolucji czy rewolucji. Księga jubileuszowa Profesora Józefa Okolskiego*, red. M. Modrzejewska, Warszawa 2010.
- Zubik M., *Powolywanie członków Rady Polityki Pieniężnej w świetle zasady kadencyjności oraz działalności organów państwa*, Prz. Sejm. 2005, nr 4.
- Zubik M., *Rzecznik Praw Obywatelskich (po 20 latach istnienia urzędu)*, PiP 2008, z. 11.
- Zubik M., *Status prawny sędziego Trybunału Konstytucyjnego*, Warszawa 2011.
- Zubik M., *Wybrane problemy dotyczące statusu prawnego marszałka Sejmu*, Prz. Sejm. 2002, nr 4.